

KS 7–9lk – Arvosana viisi

Käsityön oppimistehtävän pohjana ovat ilmaisu, muoto ja teknologia:

- Ilmaisan tehtävänantoesimerkki: elämys, taide, pelit, leikit, kokemus, tunteet, aistit
- Muotoilun tehtävänantoesimerkki: arkielämän, esineiden, luonnon- ja rakennetun ympäristön havainnointi uusien ideoiden kehittämiseksi.
- Teknologian tehtävänantoesimerkki: korostaa erityisesti esineen tai ilmiön toimintaperiaatteita ja siihen liittyvää tietoa ja sen soveltamista

S1 Innovointi

Lähtökohtana tuotesuunnittelutehtävien ratkaisu.

Kehitetään ideoita, käytäntöjä tai tuote, joita oppilas pitää uutena tai kehitetään olemassa olevalle asialle uusi käyttötarkoitus.

Integroidaan tarvittaessa muiden oppiaineiden sisältöjen kanssa hyödyntäen monipuolisesti ajankohtaisia teemoja.

Hyödynnetään teknisiä piirto-ohjelmia suunnittelun osana.

S2 Muotoilu

Perehdytään asumiseen, liikkumiseen ja pukeutumiseen.

Huomioidaan tuotteen esteettisyys ja toimivuus.

Hyödynnetään paikallista kulttuuriperintöä. Esimerkiksi Alvar Aalto.

S3 Kokeilu

Käytetään vaativampia koneita (esim. oiko- ja tasohöylä, vannesaha, jyrsin, metalli- ja puusorvi, hitsauslaitteet, 3D tulostin, saumuri, kirjova ompelukone, kangaspuut) ja niiden teknologiaa kokeilujen apuna.

Kokeillaan luovasti ja rohkeasti perinteisiä sekä uusia materiaaleja ja valmistustekniikoita.

Hyödynnetään uusimpien teknologioiden mahdollisuuksia oppimistehtävien toteutuksessa (sulautetut eli ohjelmoitavat järjestelmät: esim. lasertyöstöyksikkö, CNC-jyrsin, E-tekstiilisovellukset).

Tutustutaan ja kokeillaan tavallisimpien työskentelyyn käytettävien koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteita

Kokeilujen avulla etsitään tuotesuunnittelutehtävään sopivia ratkaisuja.

S4 Dokumentointi ja arviointi

Hyödynnetään TVT:n mahdollisuuksia kokonaisen käsityöprosessin dokumentoinnissa.

Arvioidaan käsityöprosessia sekä tuotteiden muotoilua ja käytettävyyttä.

Prosessi dokumentoidaan sähköisesti.

S5 Tekeminen

Valmistetaan omien ja yhteisöllisten suunnitelmien ja kokeilujen pohjalta käsityötuotteita ja teoksia, joissa huomioidaan laadukkuus, toimivuus, innovatiivisuus, esteettisyys, ekologisuus ja eettinen kestävyys.

Käytetään monipuolisesti tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita.

S6 Työturvallisuus

Ennen työskentelyä kartoitetaan ja arvioidaan työn vaarat sekä riskit. Käsityöprosessin aikana huomioidaan työturvallisuus.

S7 Yrittäjämäinen oppiminen

Tutustutaan paikallisiin käsityö- ja teknologiatoimijoihin.

S8 Tiedostaminen ja osallistuminen

Pohditaan, miten käsityöllä voidaan viestiä, vaikuttaa tai osallistaa.

OPH:n tukimateriaali päättöarviointiin: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kasityon-paattoarviointi-perusopetuksessa>

Arvosanan viisi tavoitteet kokoavan projektin aihio

Ehdotelma käsiyöprojektin vaiheista, joiden kautta kaikki minimitalvoitteet tulevat käsitellyksi. Huomioi ylhäältä oppimistehtävän pohjana olevat ilmaisu, muoto ja teknologia.

Esimerkki projekti: Hyönteishotelli, kierrätysprojekti, entisöintiprojekti.

- Työn suunnittelu ja suunnitelman näkyväksi tekeminen (jonkinlainen kuvallinen tuotos). Taloudellinen ajattelu materiaalien valinnassa ja hyödyntämisessä.
- Oman taitoon tai menetelmään liittyvän tavoitteen asettaminen. Valitussa käsiyöprosessissa tulee olla enemmän kuin yksi vaihe.
- Pehmeiden ja kovien materiaalien käyttö ja niiden käytön opetukseen osallistuminen.
- Työhön liittyvien käsitteiden ja symbolien/merkkien tunnistus.
- Ennen työskentelyä kartoitetaan ja arvioidaan ohjatusti työn vaarat sekä riskit. Käsiyöprosessin aikana huomioidaan työturvallisuus ohjatusti.
- Työn dokumentointi esimerkiksi käyttäen tieto- ja viestintäteknologiaa. (Jossain vaiheessa projektia tulee käyttää tv:t:tä.)
- Oman työn kaltaisen käsiyönosaamisen merkityksen pohdinta.

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosalalle 5	Käytännönläheiset esimerkit
T1 ohjata oppilasta ideoimaan, tutkimaan, kokeilemaan ja suunnittelemaan yritteliäästi työskentelyään	S1–S5	Oppilas oppii suunnittelemaan työskentelyään. Oppilas oppii toimimaan yritteliäästi ja luovasti ideoissaan, tutkiessaan ja kokeillessaan erilaisia asioita.	Työskentely ja tuottaminen	Oppilas suunnittelee omaa työtään annetun ohjeen ja esimerkin pohjalta. Oppilas osaa tehdä tietyn työvaiheen konkreettisesti ohjatuna.	Havainnekuva omasta työstä esimerkiksi paperille tai digitaaliselle alustalle. Työvaihe voi olla myös tämä suunniteluvaihe.

3 – Käsiyö 7–9lk – Arvosana viisi

<p>T2 ohjata oppilasta asettamaan käsiyöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonaisen käsiyöprosessin ja arvioimaan oppimistaan</p>	<p>S1–S5</p>	<p>Oppilas oppii asettamaan omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita.</p> <p>Oppilas oppii toteuttamaan kokonaisen käsiyöprosessin.</p> <p>Oppilas oppii pohtimaan työskentelyään kokonaisessa käsiyöprosessissa.</p>	<p>Kokonaisen käsiyöprosessin toteuttaminen</p>	<p>Oppilas asettaa opettajan avulla konkreettisen työskentelyyn liittyvän oppimisen tavoitteen.</p> <p>Oppilas työskentelee vaihe kerrallaan ja pohtii käsiyöprosessiaan ohjatusti.</p>	<p>Esim. opin neulomaan, leikkaamaan kangasta hävikkiä minimoiden/oikeasuuntaisesti.</p> <p>Oppilas valitsee käsiyöprosessin, jossa on enemmän kuin yksi vaihe.</p> <p>Esim. pehmoleulun valmistaminen. Suunnittelu, materiaalien valitseminen eri työvaiheet ja prosessin pohdinta. Käsiyölehden ohjeen tulkinta.</p>
<p>T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita</p>	<p>S1–S5</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä sekä oppii valitsemaan tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja käsiyön työtapoja.</p> <p>Oppilas on kekseliäs työskentelyssään.</p>	<p>Työvälineiden käyttö, valmistusmenetelmien ja käsiyön työtapojen tarkoituksenmukainen käyttäminen</p>	<p>Oppilas osallistuu molempien käsiyön työtapojen opetukseen.</p> <p>Oppilas käyttää erilaisia työvälineitä ja materiaaleja tarvittaessa konkreettisesti ohjattuna.</p>	<p>Kovat ja pehmeät materiaalit. Valitse esim. jotkin seuraavista:</p> <p>Kovat: puu, metalli, muovi, sahaus, vuoleminen, ruuvaus, liimaus, naulaus, poraus</p> <p>Pehmeät: kangas, lanka, villa, ompelu, neulominen, huovutus, kirjailu, virkkäminen</p>
<p>T4 ohjata oppilas käyttämään sujuvasti käsiyön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisua</p>	<p>S1–S5</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään sujuvasti käsiyön käsitteitä, merkkejä ja symboleita.</p> <p>Oppilas oppii ilmaisemaan itseään visuaalisesti erilaisia materiaaleja ja esitysteknologiaa hyödyntäen.</p>	<p>Visuaalinen, materiaallinen ja esitysteknologinen ilmaisu</p>	<p>Oppilas tunnistaa erilaisia käsiyön käsitteitä, merkkejä ja symboleita.</p> <p>Oppilas ilmaisee konkreettisesti ohjattuna kuvallisesti joi-tain havaintojaan ja ajatuksiaan.</p>	<p>Esim. sanat ompelu, neulonta, virkkaus, sahaus, poraus, ruuvaus. Erilaiset ompelukoneiden säädöt symbolein kuvattuna, neulomis- ja virkkausohjeet, työkalujen kuten ruuvimeisselin eri kärjet (ristipää, talttapää, torx).</p> <p>Oppilas esimerkiksi piirtää suunnitelman oman työ toteuttamisesta tai etsii kuvia internetistä.</p> <p>Tehtävissä myös kirjallisena työnä esim. käsiyölehden ohjeen tulkinta ja siihen liittyviä kysymyksiä.</p>

4 – Käsiyö 7–9lk – Arvosana viisi

<p>T5 ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa</p>	<p>S6</p>	<p>Oppilas oppii havainnoimaan, arvioimaan ja ennakoimaan erilaisia riskitilanteita ja reagoi tarvittaessa niihin.</p> <p>Oppilas oppii toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa.</p>	<p>Turvallinen työskentely</p>	<p>Oppilas noudattaa käsityöprosessissa annettuja työturvallisuusohjeita konkreettisesti ohjattuna.</p>	<p>Opettaja ohjeistaa oppilaan laittamaan kuulosuojaimet teknisen työn tiloissa niitä tarvittaessa. Oppilas käyttää sormustinta opettajan ohjeistaessa näin.</p>
<p>T6 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa</p>	<p>S1–S5</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa.</p> <p>Oppilas oppii yhteisöllistä tiedon tuottamista ja jakamista.</p>	<p>Tieto- ja viestintätekniset taidot sekä yhteisöllinen työskentely</p>	<p>Oppilas käyttää konkreettisesti ohjattuna tieto- ja viestintäteknologiaa omassa tai yhteisessä käsityöprosessissa.</p>	<p>Suunnitteluvaiheessa ideoiden etsiminen esim. Pinterestistä.</p> <p>Työn valokuvaaminen eri vaiheissa. Valokuvien liittäminen annetulle alustalle (esim. PedaNet, Teams, Classroom, Whatsapp).</p>
<p>T7 ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä</p>	<p>S7</p>	<p>Oppilas oppii tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkityksen omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä.</p>	<p>Käsityön ja kädentaitojen merkityksen hahmottaminen arkielämässä ja yhteiskunnassa</p>	<p>Oppilas osallistuu opettajan ohjaamana käsityön ja kädentaitojen merkityksen pohdintaan.</p>	<p>Huomioidaan paikalliset käsityö- ja teknologia-alan toimijat. Esim. Alpa, Ommellinen.</p> <p>Opettajajohtoinen keskustelu tai opettajan tekemä visa/kysely/dokumentti (esim. Kahoot, Google Forms, sanapilvi), johon oppilas vastaa.</p>
<p>T8 ohjata oppilaita taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa</p>	<p>S8</p>	<p>Oppilas oppii ajattelemaan taloudellisesti.</p> <p>Oppilas oppii tekemään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa.</p>	<p>Perusteltujen valintojen tekeminen ja kestävä elämäntavan huomiointi käsityöprosessissa</p>	<p>Oppilas osaa käyttää käsityömateriaaleja taloudellisesti opettajan ohjaamana.</p>	<p>Kankaan mittaaminen ja leikkaaminen, kierrätysmateriaalien hyödyntäminen, puun/vanerin taloudellinen käyttö (mittatarkkuus, hukkapalojen säästäminen ja käyttö, jämalankatyöt).</p>